

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 238.433 van 6 juni 2017
in de zaak A. 213.100/XIV-35.815**

In zake : Lorenzo ROUSSEAU
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Charlotte Demaître
 kantoor houdend te 9900 Eeklo
 August Van Ackerstraat 2
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie
kantoor houdend te 1000 Brussel
Waterloolaan 115

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 16 juli 2014, strekt tot de
nietigverklaring van “de beslissing [...] van de directrice van het Penitentiair
complex te Brugge [...] dd. 31.05.2014, met name het ontzetten uit zijn job”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 228.102 van 23 juli 2014 is de vordering tot
schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de
bestreden beslissing verworpen.

Verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de
rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Anja Somers heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 22 februari 2017.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Charlotte Demaître, die verschijnt voor verzoeker, en attaché Eva De Cock, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Anja Somers heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De feiten zijn uiteengezet in het tussenarrest nr. 228.102 van 23 juli 2014. Er wordt naar verwezen.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De verwerende partij werpt in de memorie van antwoord een exceptie van niet-ontvankelijkheid op. Zij betoogt dat de bestreden beslissing een interne ordemaatregel is, bedoeld om de orde en veiligheid te vrijwaren. Zij verwijst daartoe naar de motivering van de bestreden beslissing en wijst er ook op dat verzoeker enkel uit zijn vertrouwensfunctie werd gezet, op basis van zijn gedrag en houding van de laatste maanden, en dat hij nog steeds de mogelijkheid heeft om onmiddellijk ander werk aan te vragen. De verwerende partij beroept zich ten slotte op de vaste rechtspraak van de Raad van State luidens dewelke die zich niet kan uitspreken over een ordemaatregel.

5. Verzoeker anticipeert in zijn verzoekschrift op die exceptie. Hij betoogt dat de bestreden beslissing kan worden aangevochten voor de Raad van State omdat die een onmiddellijke, ernstige en directe invloed heeft op zijn rechtstoestand. Verzoeker verwijst naar de circulaire 28/IV van 20 december 1991 die stelt dat de rechtspositie van een gedetineerde wordt geraakt telkens een reeds verkregen gunst wordt weggenomen of een tuchtsanctie wordt opgelegd. Voor zover mag worden aangenomen dat het toestaan van gevangenisarbeid en bepaalde privileges als wandelingen een gunst betreft, maakt de bestreden beslissing volgens verzoeker een intrekking uit van die gunst. Maar de bestreden beslissing raakt volgens verzoeker vooral zijn reclassering, hetgeen zonder meer een recht van de gedetineerde uitmaakt. Het is voor verzoeker dan ook duidelijk dat de bestreden beslissing zijn rechtspositie raakt. Verzoeker is van mening dat de bestreden beslissing een sanctionerend karakter heeft nu hij reeds voor die feiten tuchtrechtelijk is gestraft. Er is geen enkele noodzaak om zijn werk af te nemen nu het uitvoeren van zijn werk nooit voor enige problemen heeft gezorgd en hij reeds bij ordemaatregel was overgebracht naar een gesloten sectie.

Verzoeker herneemt dat verweer in de memorie van wederantwoord, alsook in de laatste memorie. In het laatstgenoemde processtuk voegt hij er nog aan toe dat de tuchtbeslissing die aan de voorliggende beslissing werd gekoppeld, wel degelijk voor de Raad van State aanvechtbaar is. Verzoeker merkt voorts op dat er geen sprake van was dat het afnemen van het werk was ingegeven door veiligheidsredenen en dat het gegeven dat hij opnieuw een nieuwe aanvraag kon indienen, zeer duidelijk aantoonde dat hij absoluut geen gevaar vormde voor de veiligheid. Ook hebben de feiten volgens verzoeker geenszins een rol gespeeld bij het uitvoeren van zijn werk en is het voor hem duidelijk dat men hem heeft willen raken door het opleggen van een dergelijke sanctie onder het mom van een ordemaatregel.

Beoordeling

6. De directeur van een strafinrichting is belast met de zorg voor de goede werking van, en de goede orde in de strafinrichting. Hij kan met het oog daarop ten aanzien van wie in de strafinrichting is opgenomen een veelheid van maatregelen beslissen die zekere ongemakken of onaangenaamheden kunnen meebrengen. Evenwel, zoals de Raad van State, in algemene vergadering, in het arrest nr. 116.899 van 11 maart 2003 inzake De Smedt heeft overwogen, zijn die maatregelen, in zoverre zij uitsluitend of hoofdzakelijk ingegeven zijn door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen, maatregelen van inwendige orde, waartegen in principe geen annulatieberoep openstaat. Het is slechts anders wanneer de betrokken maatregel er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt een gedetineerde te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. De maatregel wordt dan in de eerste plaats gemotiveerd door het schuldig bevonden gedrag van de gedetineerde, waarvoor hij wil doen boeten. Een dergelijke maatregel komt wel voor vernietiging door de Raad van State in aanmerking.

7. In de bestreden beslissing wordt uitdrukkelijk verwezen naar verzoekers houding die “de orde en de veiligheid” in het gedrang heeft gebracht en dat “de vlotte en goede werking in de inrichting” hierdoor in het gedrang komt.

Hieruit blijkt dat de bestreden beslissing niet in een bestraffend kader moet worden gesitueerd, maar in een veiligheidskader waarmee de goede werking van de instelling wordt verzekerd.

Het komt derhalve aan verzoeker toe om het voor de Raad van State aannemelijk te maken dat, ondanks de schijn van het tegendeel, de bestreden beslissing er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt om hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. Tot het bestaan van een dergelijke, niet-veruitwendigde bedoeling, kan niet worden besloten op grond van loutere subjectieve gevoelens van verzoeker. Integendeel dient verzoeker met verwijzing naar concrete omstandigheden aannemelijk te maken dat het determinerend motief van de bestreden beslissing erin bestaat hem te bestraffen.

8. De argumenten van verzoeker voldoen niet aan de bewijslast die ter zake op hem rust. Het enkele feit dat, naar verzoeker stelt, de bestreden beslissing een ernstige en directe invloed zou hebben op zijn rechtstoestand, zijn rechtspositie zou raken omdat een gunst wordt ingetrokken en zijn reclassering in het gedrang zou brengen, doet desgevallend mogelijks blijken van zekere ongemakken of onaangenaamheden, maar houdt immers op zich niet het bewijs in van de bedoeling om verzoeker te straffen, namelijk met het inzicht om verzoeker leed toe te voegen vanwege zijn schuld aan zekere tekortkomingen. De omstandigheid dat er, naar verzoeker stelt, geen redenen waren om zijn werk af te nemen, noch dat de gesanctioneerde feiten een invloed hadden op de uitoefening van zijn job, alsook dat hem niet werd verhinderd onmiddellijk een nieuwe aanvraag in te dienen, belet niet dat de bestreden maatregel in een veiligheidskader wordt gesitueerd, waarmee de goede werking van de instelling wordt verzekerd. Hetzelfde geldt wat zijn argument betreft dat de tuchtbeslissing nog niet definitief is.

Voorts betoogt verzoeker dat ten andere moet worden opgemerkt dat er geenszins sprake was dat het afnemen van het werk was ingegeven door veiligheidsredenen, maar hij verwijst ter zake niet naar concrete feiten of gegevens

waaruit zou moeten blijken dat de bestreden maatregel in werkelijkheid uitsluitend of hoofdzakelijk ertoe strekt om hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen.

9. Uit wat voorafgaat volgt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de thans bestreden beslissing in werkelijkheid uitsluitend of hoofdzakelijk ertoe strekt hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen.

De bestreden beslissing is een maatregel van inwendige orde die niet het voorwerp kan uitmaken van een annulatieberoep.

10. De exceptie is gegrond.

Het beroep tot nietigverklaring is niet-ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 400 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes juni tweeduizend zeventien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques